

Razvoj počinje uključivanjem

Violeta Jovanović* Obeležavanje dve decenije rada **NALED-a** i **Etno-mreže** podstaklo me je da podelim neka od iskustava, ideja, dilema i nadanja koja su obeležila moj profesionalni put.

Ne zato što imam sve odgovore, već zato što verujem da iskustvo obavezuje da učestvujemo u javnom dijalogu o pitanjima koja određuju budućnost našeg društva.

NALED i Etno-mreža su organizacije različite po misiji, ali povezane istim uverenjem – da razvoj nije moguć bez uključivanja svih društvenih potencijala i da napredak zajednice uvek počinje od ljudi.

Tokom više od dve decenije rada imala sam priliku da radim s desetinama gradonačelnika, ministara, privrednika, direktora, aktivista i lokalnih lidera širom Srbije. Istovremeno, kroz Etno-mrežu upoznala sam stotine žena koje čuvaju kulturno nasleđe, razvijaju male biznise, stvaraju novu vrednost i svojim radom menjaju zajednice u kojima žive.

Iz svih tih iskustava ponela sam jedno važno uverenje. Najuspešnije zajednice nisu nužno one koje raspolažu najvećim resursima. To su zajednice koje uspevaju da uključe najveći broj ljudi.

Zato pitanja ravnopravnosti i uključivanja ne posmatram kao teme koje pripadaju samo određenim grupama ili organizacijama. Posmatram ih kao razvojna pitanja.

Nijedna zemlja ne može da ostvari svoj puni potencijal, ako deo njenih građana ostane nevidljiv ili nedovoljno uključen u društveni, ekonomski i javni život. To nije samo pitanje pravde. To je pitanje razvoja i uspešne budućnosti.

Posebno mesto u tom razgovoru pripada ženama. Ne samo zato što čine više od polovine stanovništva, već zato što su stubovi nosioci i pokretači promena u porodici, privredi, obrazovanju, kulturi i lokalnim zajednicama.

Kada osnažimo žene, ne osnažujemo samo pojedince. Ulaganje u žene jedno je od retkih ulaganja koje se gotovo uvek višestruko vraća zajednici, zato verujem da su prava žena, njihovo učešće u donošenju odluka i ekonomsko osnaživanje među najvažnijim razvojnim pitanjima Srbije danas.

Ne zato što je to politički korektno, već zato što nijedno društvo ne može da napreduje, ako ne koristi potencijal svih svojih građana.

Rodna ravnopravnost nije projekat žena za žene. Ona je projekat napretka društva.

U narednim tekstovima pisaću o ženama na mestima odlučivanja, ekonomskom osnaživanju, preduzetništvu, muškarcima kao saveznicima rodne ravnopravnosti, položaju marginalizovanih grupa, ulozi lokalnih zajednica i politikama koje mogu doprineti većem uključivanju svih građana. Pisaću i o uspesima i o izazovima, o primerima koji inspirišu, ali i o preprekama koje još postoje. Ne da bismo dokazivali ko je u pravu, već da bismo zajedno tražili rešenja.

<https://www.politika.rs/sr/clanak/767514/razvoj-po...>

2 / 2

Verujem da je najveći razvojni zadatak Srbije da nijedan talenat, nijedna ideja i nijedan čovek ne ostanu po strani, jer razvoj počinje uključivanjem.

Izvršna direktorka **NALED-a**